

А.В. Світлична, к.е.н., доцент,
О.С. Михайлова, к.е.н., доцент
О.В. Калашник, к.т.н., доцент
С.В. Писаренко, к.с.-г.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія

НАБЛИЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ПОТРЕБ РОБОТОДАВЦІВ

В умовах розбудови вітчизняного конкурентоспроможного виробництва дедалі більшого значення набуває людський капітал. Бо визначальним фактором ефективного розвитку підприємств стає нарощення освітньо-наукового потенціалу. Але при цьому гостро стоїть проблема наближення освітньої діяльності до потреб виробництва.

В кінці 2017 року, за даними служби зайнятості [1], в Україні нараховувалося близько 100 тис. вакансій. При цьому, близько 40% безробітних мали вищу освіту. В Києві і Запоріжжі цей показник складає 80%, а в Харкові – 87%. Що дозволяє констатувати: більшість вакансій – робочі професії. В Україні лише 20% випускників отримують робочі спеціальності, в той час як в Європі цей показник складає 70%.

Україна входить до двадцятки країн з найбільшим рівнем охоплення населення вищою освітою. Однак прірва між знаннями і навичками, які пропонують навчальні заклади, та вимогами роботодавців дедалі глибша. Серед причин вибору університету при вступі абітурієнти зазначають престижність та високі шанси на працевлаштування. Однак, як показує практика, роботодавці все частіше незадоволені рівнем підготовки та компетенцією шукачів роботи і наявність диплому навіть престижного закладу освіти не дає ніяких гарантій. Наприклад, відповідно до дослідження Світового Банку, 4 з 10 компаній, що працюють у ключових сферах, заявляють про значний розрив між навичками, які мають їх робітники, та цілями, які ставить перед собою бізнес. Зокрема, майже половина компаній у аграрному секторі та сфері виробництва харчових продуктів – одній з найперспективніших в Україні – незадоволені знаннями та навичками претендентів на роботу. Схожою є ситуація у інших галузях [2].

Багато країн розв'язують цю проблему шляхом наближення освітніх закладів до потреб ринку праці, залучення ділових кіл до створення навчальних програм і тіснішого співробітництва з

окремими підприємствами, які працюють у промисловості і сфері послуг, стимулювання зацікавленості роботодавців у формуванні професійної підготовки майбутніх фахівців, запровадження практики тристоронніх угод для тих, хто навчається за державний кошт: студент – роботодавець – вищий навчальний заклад. Необхідність такого підходу (взаємодія ВНЗ, підприємства і наукової установи) зумовлена і зростанням конкуренції з боку корпоративних і віртуальних університетів, що забезпечують слухачів актуальними освітніми програмами, а також більшим попитом з боку студентів на освіту [3].

Корисним для вивчення може бути вітчизняний досвід Національного університету біоресурсів та природокористування, де на базі кафедри менеджменту імені Завадського діє єдина серед вишів освітня програма – магістерська програма з підготовки менеджерів кооперативів. Минулого року кафедра вже встигла випустити 30 магістрів-керівників кооперативів, а ще 20 осіб – зараз навчаються [2]. Проте при цьому варто зазначити, що підтримується програма канадським урядом.

Ринкові умови господарювання потребують зовсім інших компетентностей від випускників, ніж ще 25 років тому. Особливо гостро стоїть проблема формування практичних навичок. Таким чином, цілком очевидним є те, що вихід із ситуації, яка склалася полягає у налагодженні ефективної взаємодії вищих навчальних закладів і роботодавців, починаючи із профорієнтаційної роботи з підлітками і закінчуючи розробкою освітньо-професійних програм та проведенням практичної підготовки.

Список використаних інформаційних джерел:

1. **Половина** безработных украинцев имеют высшее образование [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qha.com.ua/ru/obschestvo/polovina-bezrabotnih-ukraintsev-imeyut-visshee-obrazovanie/186208/>
2. **Майструк С.** Чому українська освіта не готує до потреб сучасного ринку праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tyzhden.ua/Economics/173301>
3. **Данилишин Б.** Освіта, наука і виробництво у контексті вимог болонської декларації / Б. Данилишин, В. Куценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ftp://ftp.nas.gov.ua/akademperiodyka/Downloads/Visnyk_NANU/downloads/2007/3/a2.pdf
4. **Киричевський І.** Кооперації потрібно вчити як і у вишах, так і на семінарах та курсах на селі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agravery.com/uk/posts/show/psiholog-ci-ekonomist-comu-treba-vciti-kerivnikiv-silgospkooperativiv>